

Verslag van het bestuur van Stichting Rust en Vreugd over het jaar 2021

Doelstelling & Achtergrond

De Stichting Rust en Vreugd is statutair gevestigd in de gemeente Wassenaar. De stichting heeft ten doel:

1. de instandhouding en bevordering van de landschappelijke en natuur- cultuurhistorische waarden van het landgoed Rust en Vreugd te Wassenaar;
2. het verkrijgen van onroerende goederen aan- of gelegen nabij het landgoed;
3. het verstrekken van bijdragen aan minder draagkrachtige personen, met name in de kosten van vakanties en ontspanning;
4. het verlenen van steun:
 - o op het gebied van natuurbehoud en natuureducatie te Wassenaar;
 - o aan charitatieve, wetenschappelijke of het algemeen nut beogende instellingen
 - o en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De stichting is één van de vier zusterstichtingen van de van Ommeren - de Voogt Stichting (VOS).

Tussen de vier zusterstichtingen, VOPS BV en de VOS bestaat een samenwerkingsovereenkomst waarin is vastgelegd, dat zij bij de bepaling van hun beleid en de verwezenlijking van hun doelstellingen autonoom zijn, maar dat zij rekening zullen moeten houden met de belangen van de andere VO- stichtingen en rechtspersonen. Hierbij wordt men geacht zich te laten leiden door het gedachtengoed van de stichters.

Stichting Rust en Vreugd is sinds 1910 eigenaar van de historische buitenplaats Rust en Vreugd in Wassenaar. Rust en Vreugd heeft de status van Rijksmonument en is aangewezen als een historische buitenplaats (complexnummer 530401), vanwege de bijzondere cultuur-, tuin- en architectuurhistorische waarde van de buitenplaats. Het complex bestaat uit 13 karakteristieke woningen, een appartementengebouw, een atelier en twee werkschuren. Zij leveren alle op eigen wijze een bijdrage aan de cultuurhistorische waarde van het landgoed. Het landgoed telt een kleine 50 bewoners. Met haar zusterstichtingen Stichting Wavopark (ca 40 bewoners), Stichting

Johannahuis (zorginstelling ca 50 verzorgingsplaatsen), Wilhelmina Alida Stichting (Van Ommerenpark; serviceresidentie met 98 huurappartementen) en Van Ommeren - de Voogt Stichting (filantropie) draagt zij bij aan het maatschappelijke, culturele, en sociale leven in Wassenaar, alsmede aan het behouden van de natuur en recreatiemogelijkheden. Verder bevinden zich op de buitenplaats tuin, park, bijgebouwen, buitenelementen (zoals bruggen, hekwerken en tuinbanken) en een bijzondere structuur van paden en lanen. Rust en Vreugd maakt onderdeel uit van het beschermde dorpsgezicht landgoederenzone Wassenaar-Voorschoten-Leidschendam-Voorburg.

De buitenplaats beslaat ongeveer 64 hectare grond. Met uitzondering van de particuliere delen en in pacht uitgegeven percelen grasland is Rust en Vreugd openbaar toegankelijk voor wandelaars. Tezamen met de gemeente Wassenaar beheert de stichting de buitenplaats. De gemeente heeft circa 36 hectare grond in erfpacht met de plicht voor het onderhoud te zorgen. De Stichting beheert de overige 27 hectare. Het overgrote deel van deze 27 hectare (circa 55%) bestaat uit weilanden en wordt door de stichting verpacht. De overige gronden (ca. 45% bestaande uit bos, park en tuinen) worden in opdracht van de stichting beheerd door hoveniersbedrijven. De hiervoor genoemde woningen die zich op de buitenplaats bevinden zijn in erfpacht uitgegeven of verhuurd.

Activiteiten 2021 & Visie, Herstel- en Beheerplan

De gemeente Wassenaar heeft in haar 'Beheerplan groen 2016-2020' een eerste aanzet en visie op het toekomstig beheer van de landgoederen in de gemeente gegeven. In 2017 hebben de stichting en de gemeente Wassenaar overeenstemming bereikt om voor gezamenlijke rekening een tuinhistorisch onderzoek en waardestelling voor de gehele buitenplaats te laten uitvoeren dat in september 2019 is afgerond. In vervolg op het tuinhistorisch onderzoek heeft Bos, Erf & landschap een Visie en Herstelplan opgesteld. Hierin zijn de conclusies en aanbevelingen uit het tuinhistorisch onderzoek nader uitgewerkt.

Op 3 april 2019 heeft de stichting voor de uitvoering van het Visie en Herstelplan een omgevingsvergunning aangevraagd. Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wassenaar heeft op 13 augustus 2020 de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van de plannen verleend. Tegen dit besluit is op 24 september 2020 beroep aangetekend bij de rechtbank Den Haag en op 23 december 2021 wordt dit beroep door de opponent ingetrokken. De gemeente Wassenaar bevestigt op 4 januari 2022 dat de beroepsprocedure is beëindigd en de omgevingsvergunning onherroepelijk is.

Tussen 24 december 2020 en 4 januari 2022 was vanwege de ingestelde beroepsprocedure het niet toegestaan te beginnen met de uitvoering van de herstelwerkzaamheden. De start van de werkzaamheden is ook afhankelijk van een subsidie die door de provincie Zuid-Holland aan de stichting en de gemeente Wassenaar zou worden verstrekt onder de voorwaarde dat de omgevingsvergunning onherroepelijk is. De provincie Zuid-Holland is op 04 januari 2022 op de hoogte gebracht van de recente ontwikkelingen. Op 14 maart 2022 is door de heer L. de Lange, burgemeester van Wassenaar het formele startmoment gegeven voor de uitvoering van de herstelwerkzaamheden van het landgoed.

De stichting is gedurende 2020/2021 betrokken geweest bij enkele juridische procedures, handhaving- en principeverzoeken die door alle partijen over en weer op 23 december 2021 zijn ingetrokken. Tevens is de stichting in het verslagjaar als gedaagde betrokken geweest in twee kortgedingen. De rechtbank heeft in beide gevallen de vordering van de eisers afgewezen. Tegen deze vonnissen is geen hoger beroep ingesteld, waarmee beide kwesties in het laatste kwartaal 2021 zijn afgesloten.

Onderhoud en beheer in 2021

In navolging van het in 2016 genomen besluit om het landgoed intensiever te gaan beheren heeft dit ertoe geleid dat ook in 2021 veel werk is verzet door de gemeente Wassenaar en vooral door de stichting. Gedurende het verslagjaar zijn onder anderen de volgende acties genomen en werkzaamheden uitgevoerd.

- Het jaarlijkse onderhoud gepleegd aan bomen en heesters bij de verschillende bebouwde locaties op het landgoed alsmede onderhoud snoei en kap in de 'puist' bij het kasteel weiland, nabij het parkeerterrein, het terrein rond het appartementencomplex van Ommerenlaan 300, de kwekerij aan de Menkenlaan en het vrijgekomen terrein aan de laan van Hoogwolde; Extra veel werk uitgevoerd als gevolg van de vele stormen gedurende het verslagjaar;
- Het reguliere onderhoud (maaien, wieden en snoeien) van de begraafplaats en de boomgaard bij het appartementengebouw heeft zonder onderbreking plaatsgevonden; de wandelpaden zijn van tijd tot tijd ontdaan van bladeren en zijn schoonmaakwerkzaamheden uitgevoerd aan bruggen;

- Het perceel kwekerij langs de Menkenlaan is geschoond en ontdaan van de laatste resten van de afgebroken opstallen. Aan de kant van de woning Menkenlaan 8 is het talud versterkt door de aanleg van betonnen L-vormige perrondelen. Het talud langs de Menkenlaan is geschoond en ontdaan van illegaal gestort puin en zwerfvuil. Aan het einde van de Menkenlaan is de berm verhard met granulaat om verdere schade aan bomen en heesters te voorkomen als gevolg van het keren van voertuigen.
- Het Hoogheemraadschap Rijnland en de gemeente Wassenaar hebben vergunning verleend de gedempte sloot bij de brug over de wetering te herstellen en te verbinden met de bestaande watergangen m.b.v. een te plaatsen duiker. Hiermee wordt de natuurlijke doorstroming hersteld en de stankoverlast als gevolg van ophoping van alg grotendeels voorkomen. De werkzaamheden zijn in de afgesproken periode in november 2021 uitgevoerd. Ook is de watergang bij het Zusterhuis in zijn oorspronkelijke 'L'-vorm hersteld en op diepte gebracht.
- Hekwerken zijn vernieuwd, hersteld en of geplaatst bij de ingang van de begraafplaats, rond de verhuurde terreinen aan de laan van Hoogwolde en Burgemeesterschoute Park, en ook op de Menkenlaan bij de Rijkssstraatweg en bij het huisnummer 8. Vervolgens is een vergunning aangevraagd en verleend voor het plaatsen van een afscheiding langs de gehele Menkenlaan en de afsluiting van het parkeerterrein m.b.v. een op afstand bedienbaar bewegend hek.
- Huurovereenkomsten zijn gesloten voor de terreinen grenzend aan de laan van Hoogwolde, Burgemeester Schoutenpark en de weilanden aan de Rust en Vreugdlaan.
- Op het "kasteel" grasland is m.b.v. bodemonderzoekingen bodemverontreiniging vastgesteld als gevolg van het onrechtmatig storten van mestafval door de pachter in 2019/2020. Dit mestdepot zal door de pachter moeten worden verwijderd; Gesprekken hierover met de pachter en de gemeente Wassenaar worden voortgezet;
- Het 3,7 ha grasland aan de Rust en Vreugdlaan is m.b.v. de nieuwe pachter hersteld door het ruimen en afvoeren van bouwpuin afkomstig van de afgebroken melkfabriek en het daarna aanbrengen van 1.500 m³ zuivere grond volgens de heersende PFAS-normen. Ook zijn op drie locaties drainage en afwatering aangelegd. Het grasland is nu geschikt voor de beweiding van runderen en schapen;

- Aan de eisen van de schouw is door de gemeente Wassenaar en de stichting aandacht besteed en uitgevoerd; baggerwerken hebben plaats gevonden aan de watergangen rond de villa's; het baggerafval is afgevoerd;
- LOP Rietgors heeft de werkzaamheden voor de stichting voortgezet in overeenstemming met de gemaakte afspraken. Bij de Mare Groep staat een vacature uit voor een persoon die de hoveniers kan ondersteunen bij het onderhoud van het landgoed;
- Het huis aan de Menkenlaan 8 is opgeknapt en gemoderniseerd en wordt bewoond door de toezichthouder van het landgoed. Menkenlaan 14 is eind 2021 vrijgekomen en zal worden gerenoveerd alvorens de woning voor verhuur wordt vrijgegeven. Naar verwachting zal dit niet eerder dan in het tweede halfjaar 2022 kunnen plaatsvinden. Op 13 maart 2021 hebben nieuwe huurders het pand Menkenlaan 16 in gebruik genomen.

Toezicht en Handhaving

Aan de bewoners van het landgoed is in 2021 wederom kenbaar gemaakt dat de stichting niet gehouden is om zorg te dragen voor toezicht en handhaving. Deze taken zijn uitdrukkelijk voorbehouden aan het bevoegd gezag, o.a. de gemeente Wassenaar en de politie, zoals dit voor iedere inwoner van de gemeente Wassenaar geldt. Geheel onverplicht heeft de stichting het beveiligingsbedrijf Gloseco ingeschakeld en met de heer Eric Fakkkel afspraken gemaakt om toezicht te houden op het landgoed. Daarnaast vindt overleg plaats met de gemeente Wassenaar om de Boa's van de gemeente te betrekken bij het toezicht van het landgoed.

Giftenbeleid

De stichting heeft in 2018 het giftenbeleid herzien en in lijn gebracht met privacy- wetgeving. Giften kunnen niet meer op basis van individuele aanvragen worden behandeld, maar worden op eigen voorstel aan een beperkt aantal instanties toegekend, in lijn met de doelstellingen. Het herziene beleid en de daarmee verband houdende procedures en ANBI conforme giften administratie zijn ook in 2021 met succes uitgevoerd.

Bestuurszaken

Het bestuur kwam meerder malen informeel en vier keer in formele vergaderingen bijeen. Tijdens deze vergaderingen kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde: het onderhoud van de buitenplaats en opstallen, erfpacht- en huuraangelegenheden, de stand van zaken m.b.t. giften en donaties voor sociale doelen, lopende procedures, veiligheid, risico's, verzekeringen en financiële

zaken (zoals jaarrekening, begroting, beleggingen en vermogensbeheer). Gedurende het verslagjaar is het bestuur met een persoon uitgebreid. Het bestuur bestaat uit 4 leden die op vrijwillige basis (onbezoldigd) hun werkzaamheden uitvoeren.

12 mei 2022

+++++